

TALENT Nederlands schaakkampioen (7) uit Reuver weet precies wat hij wil

Siem van Dael, zeven jaar pas, maar nu al Nederlands schaakkampioen in de categorie -acht jaar. „Gelukkig kan Siem ook gewoon een kind zijn”, zegt zijn moeder San.

foto John Peters

Siem: grootmeester of chirurg

Met zeven jaar al een Nederlandse titel op zak in een hogere leeftijdsklasse. **Siem van Dael uit Reuver is meer dan zomaar een schaaktalent.**

door Frank Buschmann

Een anekdote van een jaar of drie geleden die bewijst dat Siem van Dael uit het goede 'topsporthout' is gesneden:

Voor kleine Siem, vier jaar jong, staat het eerste serieuze schaaktoernooi op de agenda. Vader Juul heeft na het begin van de openingspartij van zijn zontje de zaal amper verlaten of Siem komt hem achterna. 'Wat is er jongen, moet je naar de wc?', vraagt Van Dael senior. Waarop het knaapje kalm antwoordt dat zijn partij er al op zit. Voor de goede orde: Siem is binnen een handvol zetten van het bord geveegd. Maar waar veel kinderen op die leeftijd huilend hun ouders opzoeken en zeggen 'er niks meer aan te vinden', haalt Siem doodleuk zijn schouders op. Eén stevige nederlaag brengt hem niet van zijn stuk. Even slikken en weer doorgaan. Dat is Siem, dan al! Anno 2011 staat Siem van Dael te boek als een van de grootste schaaktalenten van Nederland. Een briljantje met inmiddels ook een

nationale titel op zak. Siem dreunt de datum waarop hij zijn grootste succes tot nu toe boekte zo op: 25 juni van dit jaar.

Siem is een wijs mannetje. Hoogbegaafd. Leerling op de Leonardo-school Venlo. Ad rem in zijn reacties. Altijd nieuwsgierig. Leergierig ook. Het brilletje maakt zijn intelligente voorkomen compleet. Tegelijkertijd is Siem gewoon nog een puur kind. Onbevangen. Speels. Vrolijk. Met de nukken en trekken die bij een kind van zeven horen. Kan dus recalcitrant zijn. Of tijdrekken wanneer hij naar bed moet.

Siem schaakte op vakantie zes uur per dag

Siem maakt mooie volzinnen, maar praat ook op z'n tijd als een kind van zeven. Zo zit hij nu in de 'kei-fase'. Hij vindt schaken 'kei-interessant'. Hij heeft al 'kei-lange' partijen gespeeld, ook tegen jongens die 'kei-oud' zijn. Soms krijgt hij het achter het schaakbord 'kei-heer' van al dat nadenken. En na dat eerste grote toernooi waarop hij zijn meeste partijen verloor, kreeg hij een 'kei-groot' boek als aanmoedigingsprijs. Zijn ouders zijn blij dat Siem niet altijd de wijsneus is. „Hoogbegaafde kinderen voelen zich vaak niet begrepen”, zegt moeder San. „Men-

sen denken, als ze Siem horen praten, dat hij een betweter is. Of arrogant. Alleen omdat hij vaak ergens een antwoord op heeft. Gelukkig kan Siem ook gewoon een kind zijn. Hij kan hier in de kamer op zijn buik rustig met Lego of Playmobil liggen spelen.”

Feit is dat Siem alle plezier beleeft aan schaken. Toen hij vier jaar was, zag hij zijn oudere broertje Rens (nu 11) met een vriendje schaak spelen. Siem bekeek het spel en was verkocht. Op vakantie in Turkije kon de jonge Reuverse knaap zonder aarzeling zes uur per dag schaken.

Hij heeft zich het spel vooral eigen gemaakt door het veel te doen. In zijn kast staat geen rij aan schaakboeken. Siem speelt veel, bekijkt de stellingen op het bord goed én is een meester in het onthouden van die stellingen en patronen. Vaak hoeft hij maar één keer iets te zien en vergeet hij dat nooit meer of heeft hij er een oplossing voor. En daarin kan hij alleen nog maar groeien, is de verwachting. „Hoe ouder je wordt, hoe makkelijker je verbanden kunt leggen”, legt moeder San uit.

Het is verbazingwekkend hoe Siem al bezig is met zijn sport. Zich bewust is van 'randzaken' als voeding en rust. In het kind schuilt wat dat betreft al een aardig volwassen mens. Voor aanvang van een wedstrijd of toernooi slaat hij snoep waarin veel suikers zitten af. Dan wordt hij voor zijn gevoel te druk en zit hij - zoals hijzelf omschrijft -

„niet meer in de concentratie.” Pas op het laatste moment voor een partij kiest hij voor die suikers, voor een kortstondige energie-impuls.

Voor belangrijke toernooien of wedstrijddagen reist Siem zelfs al een dag vantevoren af naar de speelplaats. Dan reist het hele gezin Van Dael mee. Moeder San: „Siem moet 's ochtends rustig kunnen ontbijten. Niet gauw opstaan, boterham in de auto en wegrijden. Hij moet op zijn gemak kunnen eten en zich kunnen voorbereiden. Dus pakken we wel eens een hotel in de buurt van waar hij moet spelen. Dan heeft hij de rust.”

San en man Juul genieten van het talent dat Siem bezit. Maar ze vragen zich ook af wat er allemaal op hun jongste zoon afkomt. Het aan-

tal wedstrijden, de druk wellicht die anderen hem opleggen, de aandacht van buitenaf... Juul: „Natuurlijk is het interessant dat hij goed is in iets waar niet iedereen goed in is, maar hoe ga je het straks faciliteren als hij misschien verder weg moet voor wedstrijden, bijvoorbeeld naar het buitenland? Dan zullen we toch sponsors moeten zoeken. Want het meeste moeten we zelf betalen.”

Intussen timmert Siem gewoon verder aan de weg. Winnen is leuk, maar niet alles. Een beker meer of minder deert hem evenmin. Siem is meer bezig met het verbeteren van zijn rating en met beter worden. En hij weet precies wat hij wil: „Grootmeester en wereldkampioen worden.” En, met een heerlijk speelse glimlach: „En chirurg.”

dinsdag, 15 november 2011

‘Siem barst van het zelfvertrouwen’

SCHAKEN – Siem van Dael, lid van SV Leudal, heeft een heuse privécoach. Boris Friesen heeft zich over de 7-jarige ontfermd. Hij begeleidt hem met trainingen, het ontwikkelen van spelpatronen, het analyseren van partijen. „Siem is sterk in het vooruit denken. Ook

kan hij goed spelpatronen herkennen en ontwikkelingen op het bord onthouden én gestructureerd opslaan in zijn geheugen. Daarin is hij al ver.” Toch is Friesen voorzichtig met de Nederlands schaakkampioen voor spelers tot acht jaar, die ook veel op de

computer schaakt. „Een natuurtalent of een potentieel grootmeester? Dan druk je meteen een stempel op zo’n jongen en daar waak ik voor. Maar hij is goed ja. Beter dan veel andere jonge schakers die ik heb gezien. Bovendien barst Siem van het zelfvertrouwen.”